

Verbetering integratie van expert- en impliciete kennis voor strategische planprocessen

Marco te Brömmelstroet (UvA), 2010-2014

Waar ging het om?

Consultants en wetenschappers ontwikkelen allerlei (digitale) instrumenten ter ondersteuning van ruimtelijke planprocessen. Deze instrumenten pogen om kennis op een gestructureerde manier in te brengen in specifieke planningssituaties. De laatste jaren verschuift de aandacht van deze instrumenten van het niveau van projecten naar dat van meer strategische en abstractere vraagstukken. Als gevolg hiervan is het ondersteunen van gezamenlijk leren veel een veel centraler doel geworden. Hoe goed zijn huidige planningsondersteunende instrumenten in het ondersteunen van dit leren en wat is hun toegevoegde waarde voor de kwaliteit van het proces en de uitkomst? In gecontroleerde experimenten is dit op een systematische manier onderzocht.

Wat kwam er uit?

- In experimenten met studenten, waarin is gevarieerd op wel en geen ondersteuning met instrumenten, is geen eenduidig beeld ontstaan van de meerwaarde van dit soort instrumenten op de kwaliteiten van een strategisch planproces.
- Er is een aantal significante positieve effecten waargenomen op de kwaliteit van het planproces zoals waargenomen door de deelnemers. Dit betrof voornamelijk de persoonlijke beleving van het planproces (zoals enthousiasme en geloof in uitkomsten) en de perceptie van consensus in het planproces.
- Er zijn geen significante positieve effecten waargenomen op de kwaliteiten van strategieën die zijn gemaakt tussen de groepen met en zonder ondersteuning.
- De toegevoegde waarde van deze instrumenten op de kwaliteit van het planningsproces lijkt sterk af te hangen van de aandacht voor de inrichting van een sessie. Er zijn sterke aanwijzingen dat het goed structureren van de uitwisseling tussen de kennis van het instrument en de deelnemers in een sessie een noodzakelijke voorwaarde is voor een effect op de kwaliteit van het proces.

Wat zijn de aanbevelingen?

- Het lijkt noodzakelijk om serieus te investeren in een mediator die in staat is om de verbinding tot stand te brengen tussen de kennis in het instrument en de groep deelnemers. Zonder dit heeft de mooiste technologie en het beste model weinig kans op toegevoegde waarde.
- Digitale instrumenten hebben een meerwaarde om inzicht te generen, vooral als ze interactief en gezamenlijk gebruikt kunnen worden.
- Wees selectief in het toepassen van digitale instrumenten. Doordat het instrument sterk kan sturen, kan de toepassing ervan een negatief effect hebben op de cohesie tussen deelnemers en op creativiteit. Als een sterk groepsproces en creativiteit juist wel beoogd worden, moet er ruimte in het proces zijn om deze kwaliteiten te borgen.

Kijk voor meer informatie op <http://www.climateplanning.tk/>

Interactieve digitale instrumenten

Experimenten met studenten

Mediator noodzakelijke investering

CESAR is onderdeel van het NWO-programma Duurzame Bereikbaarheid van de Randstad

Universiteit Utrecht

WAGENINGEN UR
For quality of life

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

TNO innovation
for life

NWO

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek